

SEPA

Extracte parcial del fulletó de l'EPC

Àrea Única de Pagaments en Euros

Què és SEPA?

L'àrea SEPA agrupa els 27 estats membres de la Unió Europea més Gran Bretanya, Islàndia, Liechtenstein, Noruega, Suïza, Mònaco, San Marino, Ciutat del Vaticà i el Principat d'Andorra.

Dins de SEPA els clients poden realitzar pagaments i cobraments electrònics en euros, nacionals i amb tots els 36 països de l'àrea SEPA, amb els mateixos drets i obligacions. Els instruments de pagament nacionals en euros es substitueixen per instruments de pagament harmonitzats SEPA.

Objectiu de SEPA

SEPA és una iniciativa que afecta un conjunt de països d'Europa i que ha estat dissenyada per:

- Consolidar l'Euro.
- Augmentar la competència en el mercat de pagaments així com els beneficis pels clients de les entitats de crèdit.
- Potenciar la innovació tecnològica.

La substitució dels instruments de pagament nacionals per SEPA aporta beneficis als clients de les entitats de crèdit.

Qui fa possible SEPA?

Les Entitats Públiques: la Comissió Europea, el Banc Central Europeu i els Governos d'aquells països que s'adhereixen a SEPA han de crear les condicions necessàries per impulsar la migració dels clients de les entitats de crèdit cap als nous instruments de pagament SEPA.

La Indústria Bancària: El Consell Europeu de Pagaments (European Payments Council – EPC) és l'òrgan de coordinació i decisió de la indústria bancària en matèria de pagaments. L'EPC ha definit els instruments de pagament SEPA i els marcs necessaris per construir el mercat únic de pagaments en euros (transferències, domiciliacions bancàries i pagaments instantanis).

Quin impacte té en el mercat de pagaments?

SEPA és una iniciativa d'integració que ha tingut impacte en tots els pagaments en euros com a conseqüència de la introducció dels instruments de pagament i els estàndards SEPA. Afecta, per tant, a tots els particulars, empreses, administracions públiques i comerços que tinguin relació amb una entitat de crèdit de la zona euro, així com a tots aquells que participin en la cadena de pagament.

Quins són els beneficis?

SEPA ha fet possible els pagaments en euros entre comptes dins de l'àrea SEPA de forma senzilla. La utilització d'estàndards comuns, la liquidació més ràpida i la simplificació de processos milloren el flux de diners i faciliten l'accés a nous mercats. Els clients es poden beneficiar de productes innovadors oferts pels proveïdors de serveis de pagament i, amb un únic compte bancari, poden realitzar pagaments a qualsevol dels 36 països de la zona SEPA.

Què s'ha fet fins ara a Europa?

La indústria bancària europea va definir els instruments SEPA per transferències i domiciliacions bancàries, així com els estàndards ISO que els regulen. Les transferències SEPA van començar a ser utilitzades pels bancs europeus a principis de 2008 i les domiciliacions bancàries a partir de finals de 2009, de manera que en l'actualitat són àmpliament utilitzats i harmonitzats amb les directives de pagament que s'han publicat al llarg dels darrers anys. En aquest sentit, els nous països com Andorra han de fer les gestions necessàries perquè els instruments SEPA siguin d'ús comú.

Establiment d'una data per la migració

El Principat d'Andorra esdevingué país SEPA el dia 4 de març del 2019 i els bancs del país s'hi van adherir el 5 de març començant a utilitzar l'estàndard SEPA per les transferències (SEPA Credit Transfer), tant nacionals com destinades a altres països de l'espai SEPA. Segons normativa vigent andorrana, les domiciliacions bancàries SEPA entraran en vigor el segon trimestre del 2021 (19 d'abril del 2021 per l'intercanvi domèstic i 4 de maig del 2021 per l'intercanvi amb la resta dels 35 països membres).

Els esquemes SEPA

[**SEPA Credit Transfer**](#)

[**SEPA Direct Debit**](#)

[**SEPA Instant Credit Transfer**](#)

SEPA

Les transferències SEPA

Beneficis

Des de l'any 2008 més de 4.500 entitats de 36 països europeus, que representen més del 95% dels pagaments a Europa, estan utilitzant les transferències SEPA (SCT) pels seus pagaments en euros.

Aquest instrument ofereix avantatges a ordenants i beneficiaris des del punt de vista funcional, facilitat d'ús i processament automàtic:

- Els pagaments es realitzen per la totalitat de l'import sense deducció de despeses de la quantitat transferida. Les comissions corresponents seran repercutides als clients per les seves Entitats de crèdit.
- La referència del pagament conté un màxim de 140 caràcters d'informació que seran enviats al beneficiari.
- Dins de SEPA, les transferències es poden fer de forma tan segura, ràpida i fàcil com dins del propi país.
- Seguretat sobre la data en que els fons estaran disponibles a l'Entitat receptora i el compte del beneficiari.
- Utilització de l'IBAN com a estàndard únic i obligatori per la identificació i validació dels comptes bancaris europeus, àmpliament utilitzat ja a Andorra.
- Els rebutjos i devolucions de transferències tenen també un processament uniforme i automatitzat.
- Els pagaments poden ser únics o massius, de manera que amb un sol càrrec al compte de l'ordenant es puguin cursar múltiples abonaments a diferents beneficiaris.
- Camps d'informació separats que permeten la identificació del darrer ordenant o beneficiari en aquells pagaments realitzats "per compte de" o "a favor de".
- Identificació dels motius del pagament mitjançant camps específics per indicar diferents tipus de pagament com poden ser nòmines o impostos, permetent a l'Entitat ordenant o beneficiària aplicar normes específiques de processament.
- Procediment establert per la recuperació de fons transferits per error.

Característiques

Les transferències SEPA tenen les següents característiques:

- L'instrument de transferències SEPA permet als proveïdors de serveis de pagament oferir un servei bàsic de transferència a través de SEPA, ja sigui per pagaments individuals o massius.
- Els estàndards emprats faciliten l'inici del pagament, el processament i la conciliació de forma automàtica.
- L'àmbit geogràfic està limitat a pagaments en euros entre els 36 països de l'àmbit SEPA.
- L'entitat de crèdit que executa la transferència ha d'estar registrada per proveir aquest instrument.
- No hi ha límit en l'import de pagaments realitzats mitjançant transferències SEPA.
- Les normes i obligacions aprovades per l'EPC queden recollides en el *Rulebook* de Transferències SEPA i en les corresponents guies d'implementació.

Format de dades SEPA

Les transferències SEPA es duen a terme fent servir l'estàndard global ISO 20022 per transaccions de pagaments massius en euros.

Els missatges amb estàndard 20022 són vinculants per les entitats de crèdit i es recomana als clients que utilitzin aquest format per la realització dels seus pagaments; no obstant, les entitats poden acceptar temporalment altres formats dels clients per l'inici dels pagaments SEPA.

Per la implementació de l'estàndard ISO 20022 per part dels clients, és aconsellable recórrer als serveis d'un professional de la informàtica que podrà garantir la correcta aplicació de les particularitats d'aquest estàndard.

En el document Format SEPA Transferències Client annexat es poden trobar els detalls tècnics corresponents.

Informació mínima que els clients han de facilitar a les entitats bancàries andorranes

Dades de l'ordenant

Moneda de l'Operació
Import
Data de Execució
Codi IBAN de l'ordenant
Nom i Cognoms complets
Adreça Complerta
País

Dades del Beneficiari

SWIFT/BIC de l'entitat del Beneficiari
Codi IBAN
Nom i Cognoms complets
Adreça Complerta
País
Detalls del Pagament (140 caràcters max.) *Opcional

L'*International Bank Account Number (IBAN)* i el *Bank Identifier Code (BIC)* són els identificadors únics de compte i d'entitat acceptats per les operacions dins de SEPA.

Aquests identificadors ja són àmpliament utilitzats a Andorra i a la resta de països pels pagaments transfronterers i, en alguns casos, domèstics. Els clients han de proporcionar sempre l'IBAN del beneficiari i preferiblement el BIC de l'Entitat de crèdit per tal de garantir el tractament automatitzat de les operacions.

Termini d'execució

S'estableix un termini d'execució màxim de tres dies hàbils següents a la data de recepció de l'ordre de transferència. No obstant, els proveïdors de serveis de pagament poden oferir terminis inferiors depenent de les necessitats dels clients.

S'unifiquen els criteris de les dates d'execució d'ordres de pagament que no permeten terminis anteriors a la data de recepció de l'ordre.

Sense deduccions

Els pagaments es realitzen per la totalitat de l'import, sense deduir despeses de la quantitat transferida. S'aplica el criteri SHA, que significa que les entitats ordenant i beneficiaria repercutiran de forma separada i individualment a l'ordenant i al beneficiari respectivament, les despeses incorregudes per cada una d'elles pel servei prestat. Aquestes despeses depenen de cada entitat i poden ser diferents entre elles.

Informació del pagament

La longitud de la informació relativa al pagament queda estandarditzada en un màxim de 140 caràcters i les entitats estan obligades a transmetre aquesta informació completa de principi a fi, ja sigui en format lliure o estructurat.

Identificador de l'ordenant

Dins del format de les dades SEPA, s'ha previst un codi opcional per la identificació de l'ordenant amb la finalitat de facilitar la conciliació de la operació per part del beneficiari.

En cas de devolucions, també facilita la identificació de la operació original a l'ordenant de la mateixa.

SEPA

Les domiciliacions bancàries.

Què és el SEPA Direct Debit?

L'esquema SEPA Direct Debit permet domiciliar rebuts d'empreses andorranes o particulars a bancs tant andorranos com de la UE i, domiciliar rebuts d'empreses i particulars de la UE a bancs andorranos.

Modalitats

Existeixen 2 variants:

Modalitat bàsica (CORE): permet realitzar cobraments en euros carregant-ho el compte del deutor ja sigui consumidor, empresa o autònom.

SEPA B2B (ús exclusiu entre empreses, autònoms o professionals): permet realitzar cobraments en euros entre **no consumidors**, és a dir entre empreses, cosa que el diferencia del bàsic en què té un termini de devolució reduït. És un **esquema opcional** atès que no totes les empreses operen en aquesta modalitat. El Principat no preveu implementar aquest esquema de forma immediata per la dificultat tècnica i operativa que comporta.

En l'actualitat els bancs andorranos estan implementant la modalitat bàsica Core.

Beneficis

Aquest instrument ofereix avantatges a ordenants i beneficiaris des del punt de vista funcional, facilitat d'ús i processament automàtic:

- Dins del territori SEPA, les domiciliacions es poden fer de forma tan segura, ràpida i fàcil com dins del propi país. A nivell operatiu, no hi ha diferències entre operacions domèstiques i internacionals.
- Automatització dels registres de venciment de les domiciliacions directes SEPA.
- Optimitzar el processament de les incidències de pagament: carta de reclamació, identificació dels deutors morosos.
- Possibilitat de fer un seguiment de les domiciliacions (historial).
- Utilització de l'IBAN com a estàndard únic i obligatori per la identificació i validació dels comptes bancaris europeus.

Característiques

Les domiciliacions SEPA tenen les següents característiques:

- Les domiciliacions directes són en euros des de qualsevol compte radicat a l'Espai Econòmic Europeu.
- Es requereix el consentiment previ per part del titular del compte de càrrec mitjançant l'establiment d'un mandat entre el lliurador i el lliurat.
- S'han d'incloure les dades de l'ordre de domiciliació.
- Les remeses de rebuts domiciliats s'han de presentar a l'entitat bancària un dia abans del seu venciment (D-1).
- Les remeses de rebuts domiciliats s'han de presentar a l'entitat bancària abans de les 15:00 hores del dia hàbil. En cas d'enviar-les passada aquesta franja horària, es consideraran rebudes el dia hàbil següent.
- Cal una referència única de mandat (RUM): codificació que permet identificar cada lliurat/deutor
- És obligatori un codi IBAN com a identificador del compte del deutor.
- El BIC identifica l'entitat financera del deutor.
- La referència del pagament conté un màxim de 140 caràcters d'informació que seran enviats al beneficiari. No es podrà emprar el rebut de la domiciliació com a factura. El lliurador haurà d'emetre ja sigui en paper o per mitjans electrònics una factura que haurà de fer arribar al lliurat.
- Custòdia del mandat: el creditor haurà de custodiar el mandat junt amb les seves possibles modificacions o cancel·lació, durant el temps que li pugui ser requerit.
- Els estàndards emprats faciliten l'inici del pagament, el processament i la conciliació de forma automàtica.
- Les normes i obligacions aprovades per l'EPC queden recollides en el Rulebook de SEPA Direct Debit i en les corresponents guies d'implementació.
- El mandat queda cancel·lat automàticament si no es realitza cap domiciliació durant 36 mesos.
- El lliurador ha de tenir una referència comuna a totes les entitats que l'identifiqui dins de l'esquema SEPA (referència lliurador/creditor).
- El lliurat disposa de 8 setmanes (56 dies naturals) per a retornar rebuts domiciliats per qualsevol motiu.

- El lliurador disposa fins a 13 mesos (400 dies naturals) per a retornar rebuts domiciliats no autoritzats.
- La data valor serà igual o posterior a la data de presentació del rebut domiciliat.
- De forma transitòria, les entitats de la plaça andorrana continuaran acceptant el format ABA-09, i es modificaran les dates per complir amb les característiques del format XML 20022.
- Per a les domiciliacions bancàries que es vulguin emetre a d'altres països, s'haurà d'utilitzar obligatòriament el format XML 20022.
- L'esquema SEPA Direct Debit no permet utilitzar rebuts domiciliats per fer pagaments a favor del lliurat del rebut. Per aquest motiu s'haurà d'utilitzar el format de transferències Pain.001.

Format de dades SEPA

Les domiciliacions bancàries SEPA es duen a terme fent servir l'estàndard global ISO 20022 XML per la transmissió d'ordres en euros.

Els missatges amb estàndard ISO 20022 XML són vinculants per les entitats de crèdit i es recomana als clients que utilitzin aquest format per la realització dels seus pagaments..

Informació mínima que els clients han de facilitar a les entitats bancàries andorranes

Dades del creditor / lliurador

Si és bàsic (Core)

Moneda de l'Operació

Import

Data d'execució del mandat i lloc Codi IBAN del creditor / lliurador

Codi BIC del codi del creditor / lliurador

Nom de la companyia / persona

Nom i Cognoms complets

Adreça Completa

País

Dades del Deutor

SWIFT/BIC de l'entitat del deutor / lliurat

Codi IBAN

Nom i Cognoms complets

Adreça Completa

País

Detalls del Pagament (140 caràcters max.)

Identificador del mandat

Data de signatura del mateix

L'*International Bank Account Number (IBAN)* i el *Bank Identifier Code (BIC)* són els identificadors únics de compte i d'entitat acceptats per les operacions dins de SEPA.

Aquests identificadors ja són àmpliament utilitzats a Andorra i a la resta de països pels pagaments i cobraments transfronterers i, en alguns casos, domèstics. Els clients han de proporcionar sempre l'IBAN del deutor i preferiblement el BIC de l'entitat de crèdit per tal de garantir el tractament automatitzat de les operacions.

Seqüències

És important especificar el tipus de seqüència de les domiciliacions:

- **FRST:** per una primera domiciliació d'una sèrie.
- **RCUR:** per a domiciliacions consecutives d'una sèrie.
- **OOFF:** per a una domiciliació única / puntual.
- **FNAL:** per a l'últim rebut de domiciliació d'una sèrie.

Termini de presentació

En general, s'haurà de presentar al banc emissor amb una antelació respecte a la data de cobrament de 14 dies.

Terminis de devolució

- Fins a 8 setmanes (56 dies naturals) a instàncies del client deutor per a qualsevol motiu.
- Més de 8 setmanes i fins a 13 mesos (400 dies naturals) per a pagaments no autoritzats (per ordre del client). En aquest cas, el creditor podrà oposar-se a una devolució aportant còpia del mandat vigent.

Informació del pagament

La longitud de la informació relativa al pagament queda estandarditzada en un màxim de 140 caràcters i les entitats estan obligades a transmetre aquesta informació completa de principi a fi, ja sigui en format lliure o estructurat.

Identificador de l'ordenant

Dins del format de les dades SEPA, s'ha previst un codi obligatori per la identificació del creditor amb la finalitat de facilitar la conciliació de la operació per part del lliurat. Aquest codi el pot facilitar l'entitat bancària. El format és ADNN NNN zzzzzzzz (on Z és l'NRT sense caràcters especials).

En cas de devolucions, també facilita la identificació de l'operació original al lliurador de la mateixa.